

**Lífeyrisréttindi
í A-deild LSR
og geymdan rétt
í B-deild LSR
9. nóvember 2016**

**Ágústa H.Gísladóttir,
forstöðumaður réttindamála.**

LSR - breytingar 1997

- 1997 tóku gildi breytingar á lögum LSR
- LSR skipt í 2 deildir A og B
- B-deild LSR starfar skv. eldra kerfi
- B-deild LSR byggir á gegnumstreymi og að hluta á sjóðsöfnun
- A-deild LSR byggir á fullri sjóðsöfnun með líkum hætti og lífeyrissjóðir á almennum vinnumarkaði
- Allir nýir sjóðfélagar greiða í A-deild en B-deild var lokað fyrir nýjum sjóðfélögum
- Eldri réttindi í B-deild – geymdur réttur

Víðtæk réttindi

- LSR tryggir þér og fjölskyldu þinni víðtæk réttindi
- Lífeyrir ævilangt
- Örorkutrygging komi til tekjutaps vegna sjúkdóms eða slyss
- Falli sjóðfélagi frá eiga eftirlifandi maki og börn rétt til maka- og barnalífeyris

LSR Lán til sjóðfélaga

- Fastir vextir 3,6%
- Breytilegir vextir nú 3,61%
- Nauðsynlegt er að hafa veð í eigin fasteign láninu til tryggingar og sýna fram á greiðslugetu
- Veðhlutfall að hámarki 75% gegn ákveðnum skilyrðum
- LSR lán eru þjónusta við sjóðfélaga og hagstæður ávöxtunarkostur

A-deild LSR

Stofnuð 01.01.1997

Aðild

- A-deild LSR er lokaður lífeyrissjóður fyrst og fremst fyrir opinbera starfsmenn.
- Aðrir launagreiðendur geta þó sótt um að greiða í A-deild LSR.
- Stéttarfélagstengdur lífeyrissjóður.
- Aðildarskilyrði
  - Greiða þarf af viðkomandi starfi í opinbert stéttarfélag innan:
    - BSRB
    - BHM
    - KÍ
    - Félag íslenskra hjúkrunarfræðinga

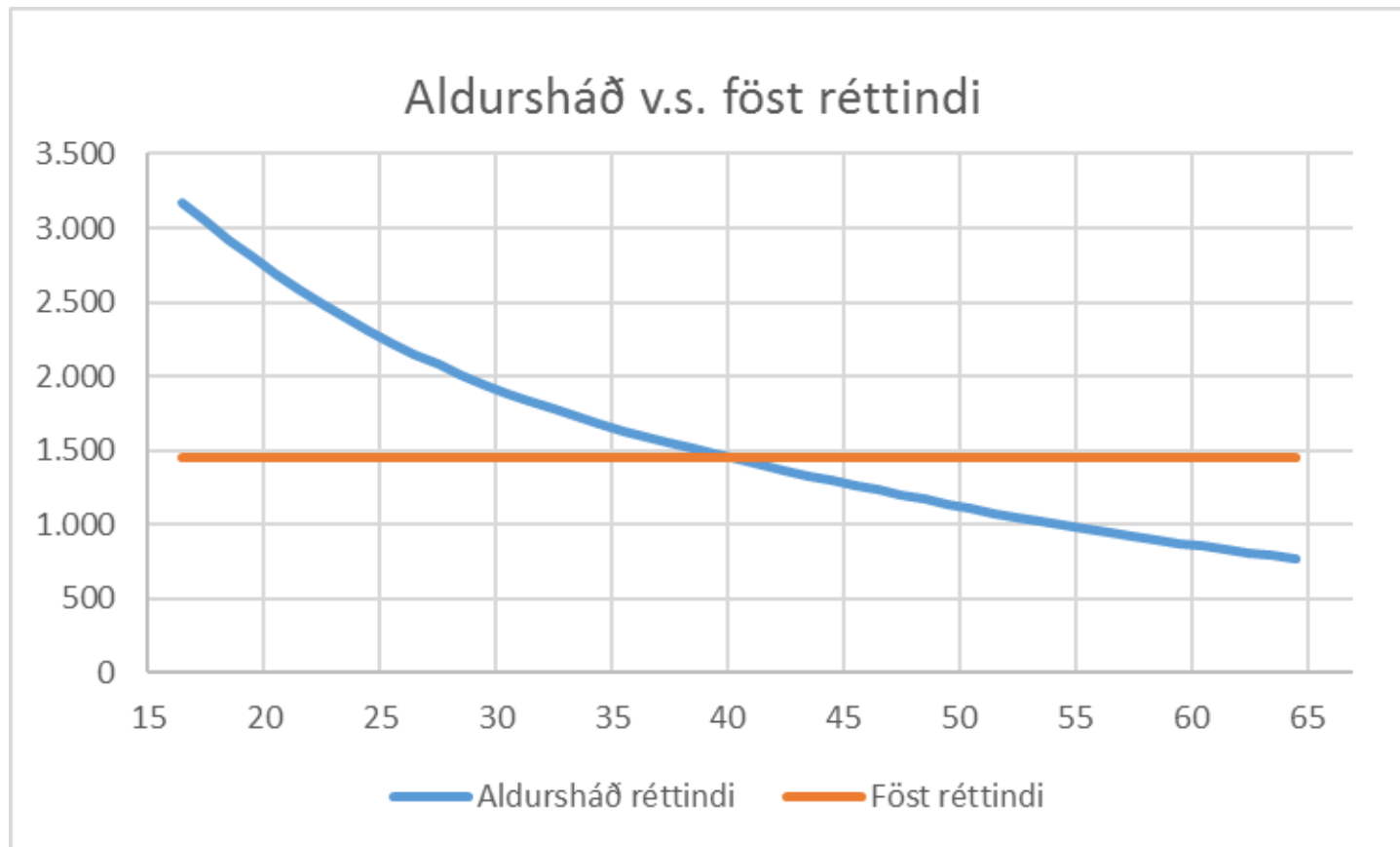

Iðgjald

- Iðgjald sjóðfélaga - 4%
- Greitt af heildarlaunum
- Mótframlag launagreiðanda - 11,5%.
- Mótframlag hærra en almenn gerist
- Iðgjald greitt frá 16 ára til 70 ára aldurs

Aldurstenging eða jöfn ávinnsla

Réttindi og stig

- Réttindaávinnsla er í formi stiga
  - Hærri iðgjöld => fleiri stig
- Stig eru reiknuð sem hlutfall af grundvallarfjárhæð
- Grundvallarfjárhæð er verðtryggð m.v. neysliverðsvísitölu
- Réttindastuðull er 1,9% af meðallaunum hvers árs
- Við töku ellilífeyris eru stigin lögð saman
- [Reiknivél á heimasíðu LSR](#)

Ellilífeyrir – eftirlaun

- Lífeyristaka getur hafist, 60-70 ára
- Þarf ekki að vera hættur störfum
- Réttindi eru reiknuð miðað við töku lífeyris við 65 ára aldur
  - 0,5% skerðing fyrir hvern mánuð sem lífeyristaka hefst fyrir 65 ára aldur
  - 0,75% hækkun fyrir hvern mánuð sem lífeyristöku er festað fram yfir 65 ára aldur

Örorkulífeyrir

- Trygging vegna skertrar starfsorku
- Réttur til örorkulífeyris ef 2 stig eða meira
- Örorka metin af trúnaðarlækni sjóðsins a.m.k. 40% til þriggja mánaða eða lengur
- Fjárhæð fer eftir áunnum réttindum
- Framreikningsréttur?
- Reiknað með réttindum eins og greitt hefði verið til 65 ára aldurs

Maka- og barnalífeyrir

- Eftirlifandi maki á rétt til makalífeyris
  - Maki fær helming áunninna réttinda
- Andist virkur sjóðfélagi/lífeyrisþegi öðlast maki rétt til framreiknings
  - Reiknað með réttindum eins og greitt hefði verið til 65 ára aldurs
- Fullur makalífeyrir er greiddur í 3 ár
- Hálfur makalífeyrir í 2 ár
- Fullur makalífeyrir greiðist þar til yngsta barn nær 22 ára aldri
- Barnalífeyrir til 22 ára aldurs barns

Skipting ellilífeyrisréttinda

- Sjóðfélagi og maki geta gert samkomulag um að verðmæti uppsafnaðra ellilífeyrisréttinda og/eða að iðgjald vegna sjóðfélaga sem gengur til að mynda ellilífeyrisréttindi skuli allt að hálfu renna til að mynda sjálfstæð ellilífeyrisréttindi fyrir maka og skerðast þá réttindi sjóðfélagans sem því nemur.
- Samkomulag um skiptingu áunninna réttinda skal eiga sér stað áður en taka ellilífeyris hefst og eigi síðar en fyrir 65 ára aldur.

**Viðbótarlífeyrissparnaður
Séreign LSR**

Stofnuð 01.01.1999

Hvað er viðbótarlífeyrissparnaður?

- Iðgjald frádráttarbært frá tekjuskattstofni – frestar skattlagningu
- 8% af heildarlaunum – 1.7.2014
  - 4% lágmarksiðgjald í lífeyrissjóð
  - 4% hámarksiðgjald í séreignarsjóð (var 2%)
- Kjarasamningsbundið mótframlag.
  - Algengt að mótframlag sé 2%

Fjárfestingarleiðir

- Séreign LSR býður upp á þrjár ólíkar fjárfestingarleiðir auk Sér-leiðar þar sem fjárfestingarstefna breytist sjálfkrafa eftir aldri sjóðfélaga
- Við val á fjárfestingarleið er tekið mið af aldri og viðhorfi til áhættu

Tryggingar

- Örorkulífeyrir
  - Útborgun vegna starfsorkutaps – dreifing greiðslu
- Maka- og barnalífeyrir
  - Útborgun vegna andláts sjóðfélaga
  - Skiptist skv. reglum erfðalaga
  - Greiddur til maka og barna
  - Fer ekki inn í dánarbú

Reglur um útborgun

- Útborgun séreignalífeyris
  - 60 ára
- Skattur
  - Við útborgun er greiddur fullur tekjuskattur
- Séreign inn á fasteignaveðlán – ath ný lög
  - Innborgun séreignar inn á lán, sem hafa verið tekin vegna íbúðarkaupa, er hægt að sækja um (eða breyta eldri umsókn) alveg til loka úrræðisins, eða til 30.6.2017.
  - Útgreiðsla séreignar í tengslum við fasteignakaup, fyrir þau sem hafa ekki nýtt sér séreign inn á lán áður, er opið til umsóknar tveim árum lengur eða til 30.06.2019.

B-deild LSR Geymdur réttur

Lokuð fyrir nýjum sjóðfélögum 01.01.1997

LSR - breytingar 1997

- Allir nýir sjóðfélagar ganga í A-deild en B-deild er lokuð fyrir nýjum sjóðfélögum
- Þeir sem greiddu til B-deildar í árslok 1996 gátu valið milli deilda
- Falli iðgjaldagreiðsla sjóðfélaga niður lengur en í 12 mánuði, fellur aðild hans niður að sjóðnum
- Aðild helst ef formlegu ráðningarsambandi er ekki slitið
- Eldri réttindi í B-deild – geymdur réttur

Aðild

- Skilyrði sjóðfélaga fyrir aðild:
  - Vera ráðinn í minnst 50% starf með a.m.k. 3 mánaða uppsagnarfresti
  - Ef sjóðfélagi er með tímabundna ráðningu – ekki styttri en 1 ár
  - Sjóðfélagi sem hefur áður greitt í B-deild og ekki eru liðnir meira en 12 mánuðir frá síðustu iðgjöldum.
- Skilyrði vinnuveitanda fyrir aðild:
  - Launagreiðendur, sem fengið höfðu heimild fyrir árslok 1996 hafa áfram sömu heimild til að greiða iðgjald til B-deildar sjóðsins fyrir þá starfsmenn sína og aðra sjóðfélaga sem greiddu iðgjald til sjóðsins við árslok 1996.
  - Launagreiðendur, aðrir en ríkið sem eru með aðild:
    - » Opin aðild – geta greitt fyrir alla sína starfsmenn
    - » Takmörkuð aðild – hafa eingöngu aðild fyrir ákveðna starfsmenn.
    - » Aðild fyrir kennara – öll sveitarfélög
- Einstaklingsaðild – aðild í kjölfar á niðurlagningu á starfi

Iðgjald og réttindaávinnsla

- 4% iðgjald var greitt af dagvinnulaunum, reglubundnum vöktum, persónuuppbót og orlofsuppbót
- Réttindi reiknast út frá iðgjaldatíma og starfshlutfalli
- 2% réttindi ávinnast árlega fyrir 100% starf

Lífeyristökualdur

- Skilyrði til töku lífeyris er að sjóðfélagi hafi látið af því starfi sem veitir rétt til aðildar að sjóðnum
- Aldur við upphaf lífeyristöku:
  - Geymdur réttur
  - 65 ára

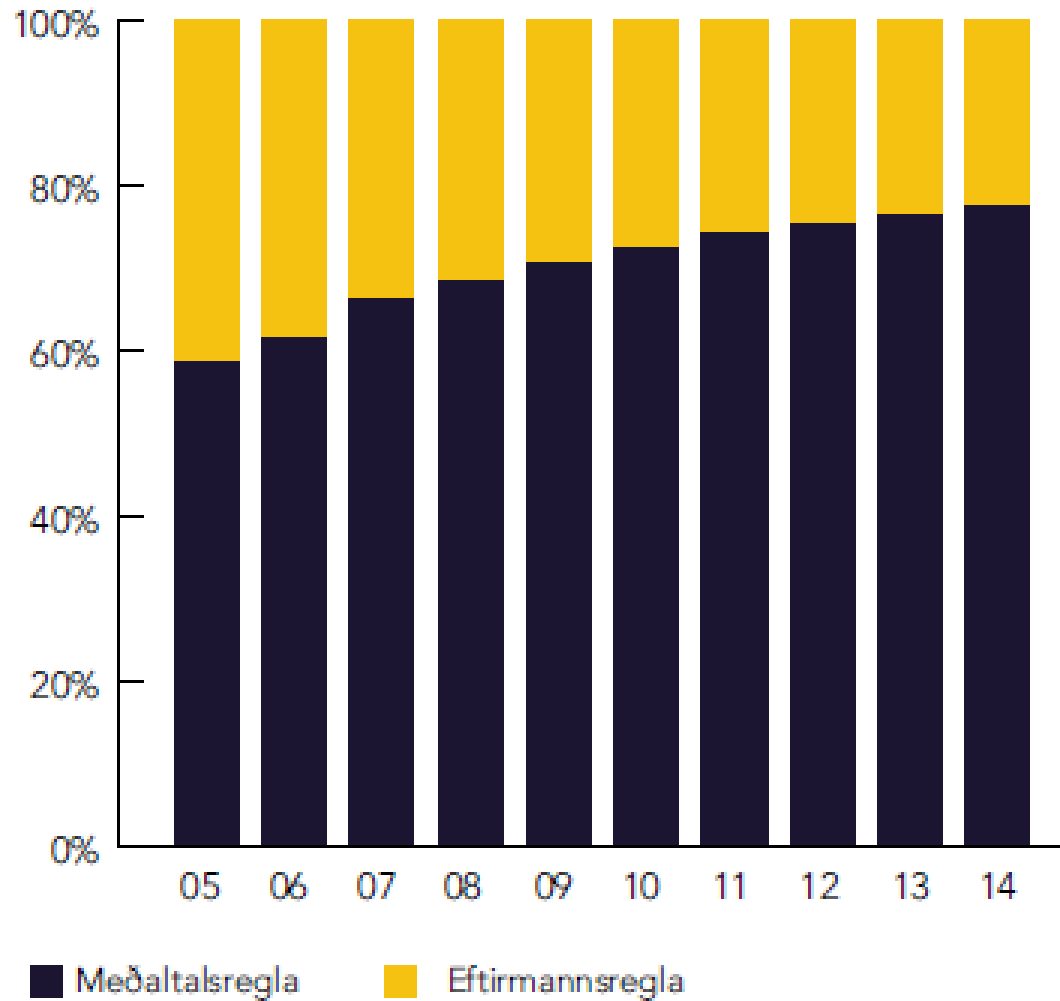
Ellilífeyrir – eftirlaun

- Ellilífeyrir út frá geymdum rétti
  - Geymd réttindi eiga þeir, sem um einhvern tíma hafa greitt iðgjöld til B-deildar en eru hættir iðgjaldagreiðslum án þess að hefja töku lífeyris
  - Lífeyrir reiknast af viðmiðunarlaunum og réttindin vísitölubætt með meðaltalsvísitölu
- Lífeyrisgreiðslur breytast skv. meðaltalsreglu
- Meðaltalsregla
  - lífeyrir breytist til samræmis við meðalbreytingar sem verða á launum opinberra starfsmanna fyrir dagvinnu (meðaltalsvísitala)

Lífeyrisgreiðslur úr B-deild LSR í desember, flokkað eftir útgreiðslureglu

Örorkulífeyrir

- 10%-75% örorkumat - lífeyrir í sama hlutfalli
- >75% örorka veitir sama rétt og lífeyrir
- Réttur til framreiknings ef rekja má aðalorsök örorku til starfs

Maka- og barnalífeyrir

- Makalífeyrir reiknast sem helmingur af áunnum rétti hins látna sjóðfélaga
  - 20% viðbótarréttindi
  - Réttur fyrri maka
- Makalífeyrir ævilagt
- Barnalífeyrir til 18 ára aldurs

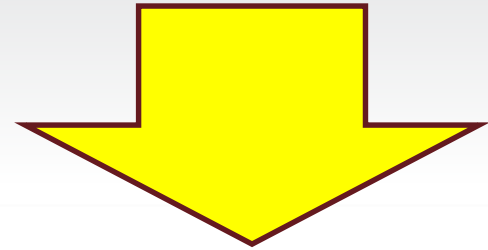

Útborgunarferlið

- Sótt er um lífeyri hjá þeim lífeyrissjóði sem síðast var greitt til
- Umsóknin er framsend til annarra sjóða sem sjóðfélagi á réttindi
- Lífeyrir greiddur fyrirfram eða eftirá í byrjun hvers mánaðar
- Tekjuskattur reiknast af lífeyrisgreiðslum

Vefsíða LSR www.lsr.is

Hafa samband Starfsfólk Um LSR English

Sjóðfélagavefur

Réttindi

Lífeyrir

Séreign

Lán

Launagreiðendur

Fjárfestingar

Traustur sjóður - örugg samfylgd

Hagstæð lán á góðum kjörum

- Kostir LSR lána
- Hagstæðir vextir
- Lánabreytingar

Séreign á traustum grunni

- Kostir Séreignar LSR
- Góð og traust langtímaávöxtun
- Séreign inn á lán

Grundvöllur að góðum lífeyri

- Ávinnsla réttinda og iðgjaldaskil
- Hverjir geta greitt til LSR?
- Lífeyrisgáttin

 Reiknivélur

 Umsóknir og eyðublöð

 Spurt og svarað

Íslykill

Kennitala:

Sláðu inn kennitölu

Íslykill:

Sláðu inn Íslykil

Íslenskir sérstafir:

á ð é í ó ú ý þ æ ö

Smelltu hér til að panta Íslykil

Staðfesta

Rafræn skilríki

Settu kortið í lesarann

Les skilríki

Réttindi í öðrum sjóðum

LSR

Maðu samband | Vetur LSR

Velkominn sjóðfélagi | Launaseðlar | Prenta yfirlit | Hætta

UPPLÝSINGAR

- Yfirlit
- Reiknivél
- Lífeyrisgáttin
- Launaseðlar

ADGERDIR

- Val á fjárfestingarleið í Séreign LSR
- Stillingar

Lífeyrisgáttin

Hér birtast áunnin ellilífeyrisréttindi þín í samtryggingarsjóðum

Mánaðarlegar greiðslur fyrir skatta við upphaf lífeyristöku

Lífeyrisjóður	Síðast greitt	65 ára	67 ára	70 ára
Lífeyrisjóður A	08 / 2013	1.000	3.000	6.000
Lífeyrisjóður B	09 / 2005	1.000	3.000	6.000
Lífeyrisjóður C	05 / 1998	1.000	3.000	6.000
Lífeyrisjóður D	12 / 1999	1.000	3.000	6.000
Lífeyrisjóður E	06 / 1998	1.000	3.000	6.000
Samtals:		5.000	15.000	30.000

Mánaðarlegur lífeyrisgreiðsla verðtryggður og breytist í samræmi við vísitölu neysluverðs.

Fyrirvari

Í Lífeyrisgátt lífeyrisjóða eru upplýsingar um áunnin réttindi til ellilífeyris sem er greiddur til æviloka en sjóðirnir veita jafnframt áfallatryggingu í formi örorku-, maka- og barnalífeyris. Upplýsingar frá hverjum og einum lífeyrisjóði eru fengnar úr réttindabókhaldbæss lífeyrisjóðs og eru á ábyrgð hans.

Þar sem réttindi í sjóðunum eru byggð upp með mismunandi hætti er mjög mikilvægt að leitað sé til viðkomandi lífeyrisjóðs um allar nánari upplýsingar. Ef þú „smellir“ á nafn lífeyrisjóðs færst þú yfir á heimasíðu hans.

Athugið að í Lífeyrisgáttinni eru ekki upplýsingar um inneign í séreignarsjóðum.

Upplýsingar sýna lífeyrisgreiðslur fyrir skatta. Tekjuskattur er greiddur af lífeyrisgreiðslum eins og venjulegum launagreiðslum.

Hér eru upptaldir þeir lífeyrisjóðir sem þú átt réttindi hjá.

Tiltekin eru þau tímabil sem síðast var greitt í sjóðinn. Tímabilin uppfærast mánaðarlega hjá LSR en á 6 mánaða fresti hjá öðrum sjóðum.

Lífeyrisgáttin

Skrifstofa LSR Engjateigi 11

Opið alla virka daga: 9 – 16

Sími: 510-6100

Netfang: lsr@lsr.is

Heimasíða: www.lsr.is

